

ODLUKE

ODLUKA br. 778/2013/EU EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

od 12. kolovoza 2013.

o pružanju dodatne makrofinancijske pomoći Gruziji

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 212. stavak 2.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrtu zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom, u svjetlu zajedničkog teksta koji je odobrio Odbor za mirenje 26. lipnja 2013. ⁽¹⁾,

budući da:

(1) Odnosi između Gruzije i Europske unije razvijaju se u okviru europske politike susjedstva. Zajednica i Gruzija sporazumjele su se 2006. o Akcijskom planu europske politike susjedstva kojim se utvrđuju srednjoročni prioriteti u odnosu između EU-a i Gruzije. Unija i Gruzija su 2010. započele pregovore o Sporazumu o pridruživanju koji bi trebao zamijeniti postojeći Sporazum o partnerstvu i suradnji između EU-a i Gruzije ⁽²⁾. Okvir odnosa između EU-a i Gruzije dodatno je ojačan nedavno pokrenutim Istočnim partnerstvom.

(2) Na izvanrednom sastanku Europskog vijeća 1. rujna 2008. potvrđena je spremnost Unije na jačanje odnosa između EU-a i Gruzije nakon oružanog sukoba u kolovozu 2008. između Gruzije i Ruske federacije.

(3) Gospodarstvo Gruzije zahvatila je međunarodna financijska kriza nakon trećeg kvartala 2008., pri čemu su se smanjili proizvodnja i fiskalni prihodi, a potrebe za vanjskim financiranjem porasle.

(4) Na Međunarodnoj donatorskoj konferenciji održanoj 22. listopada 2008. međunarodna zajednica obvezala se

pomoći Gruziji u njezinom gospodarskom oporavku u skladu sa zajedničkom procjenom potreba koju su proveli Ujedinjeni narodi i Svjetska banka.

(5) Unija je objavila da će Gruziji osigurati najviše 500 milijuna EUR financijske pomoći.

(6) Financijskom pomoći Međunarodnog monetarnog fonda (MMF) podržavaju se ekonomska prilagodba i oporavak Gruzije. U rujnu 2008. gruzijske vlasti dogovorile su se s MMF-om o *stand-by* aranžmanu od 750 milijuna USD koji će gruzijskom gospodarstvu pomoći da ostvari potrebne prilagodbe s obzirom na financijsku krizu.

(7) Nakon daljnjeg pogoršanja gospodarskog stanja u Gruziji i potrebnog preispitivanja osnovnih ekonomskih pretpostavki programa MMF-a, kao i većih potreba Gruzije za vanjskim financiranjem, postignut je sporazum između Gruzije i MMF-a o povećanju zajma za 424 milijuna USD u okviru *stand-by* aranžmana, koji je u kolovozu 2009. odobrio Odbor MMF-a.

(8) Unija je za razdoblje od 2010. do 2012. godine u okviru Instrumenta europskog susjedstva i partnerstva (ENPI) Gruziji dodijelila bespovratna sredstva kao potporu proračunu od prosječno 24 milijuna EUR godišnje.

(9) Zbog pogoršanja gospodarskog stanja te izgleda Gruzije, ona je od Unije zatražila makrofinancijsku pomoć.

(10) S obzirom da još uvijek postoji manjak u bilanci plaćanja Gruzije, makrofinancijska pomoć smatra se prikladnim odgovorom na zahtjev Gruzije u sadašnjim iznimnim okolnostima kojim bi se u kombinaciji s važećim programom MMF-a poduprla gospodarska stabilizacija.

(11) Makrofinancijska pomoć koju će Unija osigurati Gruziji („makrofinancijska pomoć Unije”) ne bi trebala samo nadopunjavati programe i sredstva MMF-a i Svjetske banke, već bi trebala osigurati dodanu vrijednost uključenja Unije.

(12) Komisija bi trebala osigurati da je makrofinancijska pomoć Unije pravno i stvarno u skladu s mjerama poduzetima u okviru različitih područja vanjskog djelovanja i ostalih relevantnih politika Unije.

⁽¹⁾ Stajalište Europskog parlamenta od 10. svibnja 2011. (SL C 377 E, 7.12.2012, str. 211.) i Stajalište Vijeća s prvog čitanja od 10. svibnja 2012. (SL C 291 E, 27.9.2012, str. 1.). Stajalište Europskog parlamenta od 11. prosinca 2012. (još nije objavljeno u Službenom listu). Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 4. srpnja 2013. (još nije objavljena u Službenom listu) i Odluka Vijeća od 9. srpnja 2013.

⁽²⁾ Sporazum o partnerstvu i suradnji između Europskih zajednica i njihovih država članica, s jedne strane, i Gruzije, s druge strane (SL L 205, 4.8.1999., str. 3.).

- (13) Specifični ciljevi makrofinancijske pomoći Unije trebali bi ojačati učinkovitost, transparentnost i odgovornost. Komisija bi trebala redovito nadgledati te ciljeve.
- (14) Uvjeti na temelju kojih se osigurava pružanje makrofinancijske pomoći Unije trebali bi odražavati glavna načela i ciljeve politike Unije prema Gruziji.
- (15) Kako bi se osigurala učinkovita zaštita financijskih interesa Unije povezanih s tom makrofinancijskom pomoći Unije, Gruzija treba usvojiti odgovarajuće mjere vezane uz sprečavanje i borbu protiv prijave, korupcije i svih drugih nepravilnosti vezanih uz tu pomoć. Isto tako Komisija treba osigurati odgovarajuće provjere, a Revizorski sud odgovarajuću reviziju.
- (16) Dodjela makrofinancijske pomoći Unije ne dovodi u pitanje ovlasti proračunskog tijela.
- (17) Komisija treba upravljati makrofinancijskom pomoći Unije. Kako bi se osiguralo da Europski parlament i Gospodarski i financijski odbor mogu pratiti provedbu ove Odluke, Komisija ih treba redovito obavješćivati o razvoju događaja u odnosu na makrofinancijsku pomoć Unije i osiguravati im relevantne dokumente.
- (18) Kako bi se osigurali jedinstveni uvjeti za provedbu ove Odluke, provedbene ovlasti trebaju se dodijeliti Komisiji. Te se ovlasti trebaju ostvarivati u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije⁽¹⁾.
- (19) U ovom kontekstu se podsjeća da bi se savjetodavni postupak u smislu te Uredbe u pravilu trebao primijeniti u svim slučajevima osim onih predviđenih u toj Uredbi. Uzimajući u obzir potencijalno znatan učinak poslova koje prelaze prag od 90 milijuna EUR, na te poslove je prikladno primijeniti postupak ispitivanja. Uzimajući u obzir iznos makrofinancijske pomoći Unije Gruziji, savjetodavni postupak bi se trebao primijeniti na usvajanje Memoranduma o razumijevanju ili na smanjenje, suspenziju ili ukidanje pomoći,

DONIJELI SU OVU ODLUKU:

Članak 1.

1. Unija Gruziji stavlja na raspolaganje makrofinancijsku pomoć u maksimalnom iznosu od 46 milijuna EUR da bi poduprla gospodarsku stabilizaciju Gruzije i pokrila njezine potrebe bilance plaćanja, kako je utvrđeno u važećem programu MMF-a. Od tog se iznosa najviše 23 milijuna EUR osigurava u obliku

bespovratnih sredstava, a najviše 23 milijuna EUR u obliku zajma. Dodjela makrofinancijske pomoći Unije podliježe odobrenju proračuna Unije za 2013. od strane proračunskog tijela.

2. Komisija je ovlaštena za posuđivanje potrebnih sredstava u ime Unije s ciljem financiranja zajmovne komponente makrofinancijske pomoći Unije. Rok dospeljeća zajma iznosi najviše 15 godina.

3. Dodjelom makrofinancijske pomoći Unije upravlja Komisija u skladu sa sporazumima ili dogovorima postignutima između MMF-a i Gruzije te s glavnim načelima i ciljevima gospodarske reforme navedene u Sporazumu o partnerstvu i suradnji između EU-a i Gruzije. Komisija redovito obavješćuje Europski parlament i Gospodarski i financijski odbor o razvoju događaja prilikom upravljanja makrofinancijskom pomoći Unije i dostavlja im relevantne dokumente.

4. Makrofinancijska pomoć Unije stavlja se na raspolaganje na dvije godine i šest mjeseci, počevši od prvog dana nakon stupanja na snagu Memoranduma o razumijevanju iz članka 2. stavka 1.

Članak 2.

1. U skladu sa savjetodavnim postupkom iz članka 6. stavka 2. Komisija donosi Memorandum o razumijevanju koji sadrži uvjete ekonomske politike i financijske uvjete kojima podliježe makrofinancijska pomoć Unije, uključujući i vremenski okvir za ispunjavanje tih uvjeta. Uvjeti ekonomske politike i financijski uvjeti utvrđeni u Memorandumu o razumijevanju usklađeni su sa sporazumima ili dogovorima iz članka 1. stavka 3. Tim se uvjetima posebno cilja na jačanje učinkovitosti, transparentnosti i odgovornosti u odnosu na makrofinancijsku pomoć Unije, uključujući i sustave upravljanja javnim financijama u Gruziji. Komisija redovito prati napredak u postizanju tih ciljeva. Pojednostosti o financijskim uvjetima makrofinancijske pomoći Unije utvrđuju se Ugovorom o bespovratnim sredstvima i Ugovorom o zajmu koji će se sklopiti između Komisije i gruzijskih vlasti.

2. Tijekom provođenja makrofinancijske pomoći Unije, Komisija prati pouzdanost gruzijskih financijskih aranžmana, administrativnih postupaka te mehanizama unutarnje i vanjske kontrole koji su od važnosti za tu pomoć, kao i njezino pridržavanje dogovorenih rokova.

3. Komisija u pravilnim razmacima provjerava jesu li ekonomske politike Gruzije u skladu s ciljevima makrofinancijske pomoći Unije i ispunjavaju li se usuglašeni uvjeti ekonomske politike na zadovoljavajući način. U tu svrhu Komisija blisko surađuje s MMF-om i Svjetskom bankom, i, prema potrebi, s Gospodarskim i financijskim odborom.

Članak 3.

1. U skladu s uvjetima navedenima u stavku 2., Komisija stavlja na raspolaganje makrofinancijsku pomoć Unije u dvije

⁽¹⁾ SL L 55, 28.2.2011., str. 13.

rate, pri čemu se svaka sastoji od elementa bespovratnih sredstava i elementa zajma. Iznos svake rate utvrđuje se u Memorandumu o razumijevanju.

2. Komisija odlučuje o oslobađanju rata podložno zadovoljavajućem ispunjavanju uvjeta ekonomske politike i financijskih uvjeta dogovorenih u Memorandumu o razumijevanju. Druga rata isplaćuje se najranije tri mjeseca nakon oslobodjenja prve rate.

3. Sredstva Unije isplaćuju se Narodnoj banci Gruzije. Podložno odredbama koje će se dogovoriti u Memorandumu o razumijevanju, uključujući i potvrdu preostalih potreba za proračunskim financiranjem, sredstva Unije mogu se prenijeti Riznici Gruzije kao krajnjem korisniku.

Članak 4.

1. Poslovi zaduživanja i kreditiranja vezani uz zajmovnu komponentu makrofinancijske pomoći Unije izvršavaju se u eurima koristeći isti datum valute i ne izlažu Uniju nikakvim transformacijama roka dospijea, nikakvim valutnim ili kamatnim rizicima niti bilo kakvom drugom komercijalnom riziku.

2. Komisija poduzima potrebne korake, ako to Gruzija zatraži, kako bi osigurala da se u uvjete kreditiranja uključi odredba o prijevremenoj otplati i da se ona podudara s odgovarajućom odredbom iz uvjeta za poslove zaduživanja Komisije.

3. Ako okolnosti omogućavaju poboljšanje kamatnih stopa na zajam i ako to Gruzija zatraži, Komisija može refinancirati cijeli zajam ili jedan njegov dio ili može restrukturirati odgovarajuće financijske uvjete. Poslovi refinanciranja ili restrukturiranja provode se u skladu s uvjetima utvrđenima u stavku 1. i ne utječu na produljenje prosječnog dospijea odnosnog zajma ili povećanje iznosa nepodmirenog kapitala na dan refinanciranja ili restrukturiranja.

4. Sve troškove koje je prouzročila Unija koji se odnose na poslove zaduživanja i kreditiranja u skladu s ovom Odlukom snosi Gruzija.

5. Komisija obavješćuje Europski parlament i Gospodarski i financijski odbor o razvoju događaja u vezi s poslovima iz stavaka 2. i 3.

Članak 5.

Makrofinancijska pomoć Unije provodi se u skladu s Uredbom Europskog parlamenta i Vijeća (EU, Euratom) br. 966/2012 od 25. listopada 2012. o financijskim pravilima koja se primjenjuju

na opći proračun Unije ⁽¹⁾ i njezinim provedbenim pravilima ⁽²⁾. Konkretno, Memorandumom o razumijevanju, Ugovorom o zajmu i Ugovorom o bespovratnim sredstvima koji će se dogovoriti s gruzijskim vlastima predviđaju se posebne mjere vezane uz sprečavanje i borbu protiv prijevare, korupcije i svih drugih nepravilnosti koje utječu na makrofinancijsku pomoć Unije. Kako bi se osigurala veća transparentnost u upravljanju sredstvima i njihovoj isplati, Memorandumom o razumijevanju, Ugovorom o zajmu i Ugovorom o bespovratnim sredstvima također se predviđaju provjere, uključujući provjere i inspekcije na licu mjesta, koje će obavljati Komisija, uključujući i Europski ured za borbu protiv prijevara. Tim se dokumentima predviđaju i revizije, uključujući, po potrebi, revizije na licu mjesta, koje će obavljati Revizorski sud.

Članak 6.

1. Komisiji pomaže odbor. Taj se odbor smatra odborom u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011.

2. Kada se upućuje na ovaj stavak, primjenjuje se članak 4. Uredbe (EU) br. 182/2011.

Članak 7.

1. Svake godine do 30. lipnja Komisija Europskom parlamentu i Vijeću dostavlja izvješće o provedbi ove Odluke u prethodnoj godini, zajedno s evaluacijom njezine provedbe. U izvješću se navodi poveznica između uvjeta ekonomske politike i financijskih uvjeta utvrđenih u Memorandumu o razumijevanju, trenutačna gospodarska i fiskalna uspješnost Gruzije te odluke Komisije o oslobađanju rata makrofinancijske pomoći Unije.

2. Najkasnije dvije godine nakon isteka razdoblja za raspolažanje iz članka 1. stavka 4., Komisija Europskom parlamentu i Vijeću dostavlja izvješće o *ex post* evaluaciji.

Članak 8.

Ova Odluka stupa na snagu na dan objave u *Službenom listu Europske unije*.

Sastavljeno u Bruxellesu 12. kolovoza 2013.

Za Europski parlament

Predsjednik

M. SCHULZ

Za Vijeće

Predsjednik

L. LINKEVIČIUS

⁽¹⁾ SL L 248, 26.10.2012., str. 1.

⁽²⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) br. 1268/2012 od 29. listopada 2012. o pravilima primjene Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012 (SL L 362, 31.12.2012., str. 1.).

Zajednička izjava Europskog parlamenta i Vijeća usvojena zajedno s odlukom o pružanju daljnje makrofinancijske pomoći Gruziji

Europski parlament i Vijeće:

- slažu se da bi se donošenje odluke o pružanju dodatne makrofinancijske pomoći Gruziji trebalo promatrati u širem kontekstu stvaranja okvira kojim bi se osiguralo donošenje utemeljenih i djelotvornih odluka o pružanju makrofinancijske pomoći trećim zemljama;
- slažu se da bi se donošenje odluka o budućem dodjeljivanju makrofinancijske pomoći trebalo temeljiti na niže navedenim razmatranjima i načelima dodjele makrofinancijske pomoći Unije trećim zemljama i teritorijima koji ispunjavaju uvjete, ne dovodeći u pitanje pravo na zakonodavnu inicijativu niti mogući pravni oblik budućeg instrumenta za formaliziranje navedenih razmatranja i načela;
- obvezuju se da će buduće pojedinačne odluke o dodjeli makrofinancijske pomoći Unije u punoj mjeri odražavati navedena razmatranja i načela.

DIO A – RAZMATRANJA

1. Unija je glavni pružatelj gospodarske, financijske i tehničke pomoći trećim zemljama. Makrofinancijska pomoć Unije (u daljnjem tekstu: „makrofinancijska pomoć”) pokazala se kao učinkovit instrument gospodarske stabilizacije te kao pokretač strukturnih reformi u zemljama i teritorijima koji je koriste („korisnici”). Unija bi, u skladu sa svojom općom politikom prema zemljama kandidatkinjama, mogućim kandidatkinjama i susjednim zemljama, trebala biti u mogućnosti pružiti makrofinancijsku pomoć tim zemljama u cilju izgradnje područja zajedničke stabilnosti, sigurnosti i napretka.
2. Makrofinancijska pomoć trebala bi se temeljiti na *ad hoc* odlukama Europskog parlamenta i Vijeća za određene zemlje. Ova su načela usmjerena k većoj učinkovitosti i djelotvornosti postupka odlučivanja iz kojeg proizlazi donošenje i primjena spomenutih odluka, ali i poboljšanju ispunjavanja, od strane korisnika, političkih preduvjeta za dodjelu makrofinancijske pomoći te većoj transparentnosti i boljem demokratskom nadzoru te pomoći.
3. U svojoj rezoluciji o pružanju makrofinancijske pomoći trećim zemljama od 3. lipnja 2003. Europski parlament pozvao je na donošenje okvirne uredbe o makrofinancijskoj pomoći kako bi se ubrzao postupak odlučivanja i osigurala formalna i transparentna osnova za taj financijski instrument.
4. U svojim Zaključcima od 8. listopada 2002. Vijeće je utvrdilo kriterije (tzv. genvalске kriterije kojima se treba voditi prilikom dodjele makrofinancijske pomoći. Te bi kriterije trebalo ažurirati i pojasniti, između ostalog i kriterije za određivanje odgovarajućeg oblika pomoći (zajam, bespovratna sredstva ili njihove kombinacije).
5. Ova bi načela trebala omogućiti Uniji da u kratkom roku osigura makrofinancijsku pomoć, posebno kada okolnosti nalažu neposredno djelovanje, i da poveća jasnoću i transparentnost kriterija za pružanje makrofinancijske pomoći.
6. Komisija bi trebala osigurati da je makrofinancijska pomoć sukladna s glavnim načelima, ciljevima i mjerama poduzetima u okviru različitih područja vanjskog djelovanja i ostalih relevantnih politika Unije.
7. Makrofinancijska pomoć trebala bi podupirati vanjsku politiku Unije. Službe Komisije i Europska služba za vanjsko djelovanje (EEAS) trebale bi usko surađivati na području dodjeljivanja makrofinancijske pomoći kako bi usklađivale vanjsku politiku Unije i osiguravale njezinu dosljednost.
8. Makrofinancijska pomoć trebala bi služiti kao potpora korisnicima u njihovu opredjeljenju za vrijednosti koje su im zajedničke s Unijom, uključujući demokraciju, vladavinu prava, dobro upravljanje, poštovanje ljudskih prava, održivi razvoj i smanjenje siromaštva, kao i načela otvorene, uređene i poštene trgovine.

9. Preduvjet za odobravanje makrofinancijske pomoći trebao bi biti da zemlja koja ispunjava uvjete poštuje djelotvorne demokratske mehanizme, uključujući višestranački parlamentarni sustav i vladavinu prava te jamči poštovanje ljudskih prava. Komisija bi trebala redovito pratiti jesu li spomenuti preduvjeti ispunjeni.
10. Specifični ciljevi pojedinačnih odluka o dodjeli pojedinačne makrofinancijske pomoći trebali bi uključivati poboljšanje učinkovitosti, transparentnosti i odgovornosti u upravljanju javnim financijama korisnika. Komisija bi trebala redovito pratiti ostvarivanje tih ciljeva.
11. Makrofinancijska pomoć trebala bi biti usmjerena k podupiranju ponovne uspostave održivog stanja na području vanjskog financiranja u trećim zemljama i teritorijima koji su suočeni s nedostatkom strane valute te s time povezanim poteškoćama na području vanjskog financiranja. Makrofinancijska pomoć ne bi trebala služiti kao redovita financijska potpora niti bi njezin glavni cilj trebala biti potpora gospodarskom i socijalnom razvoju korisnika.
12. Makrofinancijskom pomoći trebala bi se nadopunjavati sredstva koja je odobrio Međunarodni monetarni fond (MMF) i druge multilateralne financijske institucije, a teret bi trebalo pravedno podijeliti između Unije i ostalih davatelja pomoći. Makrofinancijskom pomoći trebalo bi osigurati dodanu vrijednost sudjelovanju Unije.
13. Kako bi se zajamčila učinkovita zaštita financijskih interesa Unije povezanih s makrofinancijskom pomoći, korisnici bi trebali poduzeti odgovarajuće mjere vezano uz sprečavanje i suzbijanje prijevара, korupcije i drugih nepravilnosti u vezi s tom pomoći, a trebalo bi osigurati i provođenje provjera Komisije i revizija Revizorskog suda.
14. O izboru postupka za usvajanje Memoranduma o razumijevanju trebalo bi odlučiti u skladu s kriterijima iz Uredbe (EU) br. 182/2011. U ovome bi kontekstu u pravilu trebalo primijeniti savjetodavni postupak, ali s obzirom na potencijalno znatan učinak poslova koji premašuju prag utvrđen u dijelu B, za takve poslove prikladno je primijeniti postupak ispitivanja.

DIO B – NAČELA

1. Cilj pomoći

- (a) Makrofinancijska pomoć trebala bi biti izvanredan financijski instrument za nevezanu i nenamjensku pomoć za platne bilance, namijenjen trećim zemljama i teritorijima koji ispunjavaju uvjete. Ona bi trebala biti usmjerena na ponovnu uspostavu održivog stanja na području vanjskog financiranja u trećim zemljama i teritorijima koji ispunjavaju uvjete i koji se suočavaju s poteškoćama na području vanjskog financiranja. Njome bi se trebala poduprijeti provedba političkog programa koji sadrži snažne mjere prilagodbe i mjere strukturnih reformi namijenjene poboljšanju platne bilance, pogotovo za vrijeme trajanja programa, te osnažiti provedba relevantnih sporazuma s Unijom i njezinih programa.
- (b) Makrofinancijska pomoć trebala bi se dodjeljivati pod uvjetom da Komisija zajedno s multilateralnim financijskim institucijama utvrdi da postoji znatan preostali deficit u vanjskom financiranju, koji ne pokrivaju sredstava MMF-a ni drugih multilateralnih institucija, unatoč tome što dotična zemlja ili teritorij provodi snažne programe gospodarske stabilizacije i reformi.
- (c) Makrofinancijska pomoć trebala bi biti kratkoročna te bi je trebalo ukinuti čim stanje na području vanjskog financiranja ponovno postane održivo.

2. Zemlje i teritoriji koji ispunjavaju uvjete

Treće zemlje i teritoriji koji mogu postati korisnici makrofinancijske pomoći trebali bi biti:

- zemlje kandidatkinje ili potencijalne kandidatkinje,
- zemlje i teritoriji obuhvaćeni europskom politikom susjedstva,
- u iznimnim i propisno opravdanim slučajevima i one treće zemlje koje imaju odlučujuću ulogu u regionalnoj stabilnosti, koje su strateški važne za Uniju i koje su joj politički, gospodarski i geografski bliske.

3. Oblici pomoći

- (a) Makrofinancijsku bi pomoć u pravilu trebalo dodjeljivati u obliku zajma. U iznimnim se slučajevima pomoć može dodijeliti u obliku bespovratnih sredstava ili kombinacije zajma i bespovratnih sredstava. Prilikom sastavljanja prijedloga, odnosno utvrđivanja odgovarajućeg iznosa elementa bespovratnih sredstava, Komisija bi u obzir trebala uzeti razinu gospodarskog korisnika mjerenu dohotkom po glavi stanovnika i stupnjem siromaštva, kao i sposobnost otplate utvrđenu na temelju analize održivosti duga te istodobno osigurati poštovanje načela pravedne raspodjele tereta između Unije i ostalih davatelja pomoći. U tu bi svrhu Komisija također trebala uzeti u obzir u kojoj mjeri međunarodne financijske institucije i ostali davatelji pomoći pomoć dotičnoj zemlji dodjeljuju pod koncesionalnim uvjetima.
- (b) Ako se makrofinancijska pomoć odobrava u obliku zajma, Komisija bi trebala, u ime Unije, biti ovlaštena za pribavljanje potrebnih sredstava uzimanjem zajma na tržištima kapitala ili kod financijskih institucija da bi ih potom u obliku zajma dodijelila korisniku.
- (c) Poslove uzimanja i odobravanja zajmova trebalo bi se obavljati u eurima s istim datumom valute te ne bi trebalo uključiti Uniju u transformacije roka dospijeca niti je izložiti valutnim ili kamatnim rizicima.
- (d) Sve troškove Unije u vezi s poslovima uzimanja ili odobravanja zajmova snosi korisnik.
- (e) Na zahtjev korisnika i kada okolnosti dopuštaju povoljniju kamatnu stopu na zajam, Komisija može refinancirati cijeli ili dio svog prvotnog zajma ili restrukturirati odgovarajuće financijske uvjete. Refinanciranje i restrukturiranje trebali bi se provoditi u skladu s uvjetima utvrđenima u točki 3. podtočki (d) i ne bi smjeli uzrokovati produljenje prosječnog roka dospijeca konkretnog zaduženja ili povećanje neotplaćenog duga na datum refinanciranja ili restrukturiranja.

4. Financijske odredbe

- (a) Iznosi makrofinancijske pomoći dodijeljene u obliku bespovratnih sredstava trebali bi biti usklađeni s proračunskim odobrenim sredstvima utvrđenima višegodišnjim financijskim okvirom.
- (b) Iznose makrofinancijske pomoći u obliku zajma trebalo bi dodjeljivati u skladu s Uredbom o osnivanju Jamstvenog fonda za vanjska djelovanja. Iznosi bi trebali biti usklađeni s proračunskim odobrenim sredstvima utvrđenima višegodišnjim financijskim okvirom.
- (c) Godišnja sredstva odobrava proračunsko tijelo u granicama višegodišnjeg financijskog okvira.

5. Iznos pomoći

- (a) Iznos pomoći trebao bi se temeljiti na preostalim potrebama zemlje ili teritorija koji imaju pravo na pomoć za vanjskim financiranjem te bi se u obzir trebala uzeti i njihova sposobnost da se financiraju iz vlastitih izvora, te posebno iz međunarodnih rezervi kojima raspolažu. Potrebu za vanjskim financiranjem određuje Komisija zajedno s međunarodnim financijskim institucijama na temelju cjelovite kvantitativne ocjene i transparentne popratne dokumentacije. Komisija bi posebno trebala koristiti najnovije projekcije platne bilance MMF-a, za dotičnu zemlju ili teritorij, te bi u obzir trebala uzeti očekivane financijske doprinose multilateralnih pružatelja pomoći, kao i već postojeću upotrebu drugih instrumenata Unije za vanjsko financiranje u zemlji ili teritoriju koji ispunjavaju uvjete.
- (b) Dokumentacija Komisije trebala bi sadržavati podatke o predviđenim zalihama deviznih rezervi u slučaju da se makrofinancijska pomoć ne dodijeli, u usporedbi s iznosom rezervi koji bi se smatrao dovoljnim, a koji se određuje relevantnim pokazateljima kao što su omjer rezervi i kratkoročnog vanjskog duga te omjer rezervi i uvoza zemlje korisnice.
- (c) Pri utvrđivanju iznosa makrofinancijske pomoći također bi se u obzir trebala uzeti potreba za osiguravanjem pravedne raspodjele tereta između Unije i ostalih davatelja pomoći te dodana vrijednost ukupnog sudjelovanja Unije.

- (d) Ako se potrebe korisnika za financiranjem tijekom razdoblja isplate makrofinancijske pomoći znatno smanje u usporedbi s prvotnim predviđanjima, Komisija bi, u skladu sa savjetodavnim postupkom, za pomoć koja iznosi 90 milijuna EUR ili manje te, sukladno s postupkom ispitivanja, za pomoć veću od 90 milijuna EUR, trebala smanjiti iznos sredstava stavljenih na raspolaganje ili suspendirati ili ukinuti isplatu takve pomoći.

6. Uvjeti

- (a) Kao preduvjet za odobravanje makrofinancijske pomoći zemlja ili teritorij koji ispunjavaju uvjete morali bi priznavati djelotvorne demokratske mehanizme, uključujući višestranački parlamentarni sustav, vladavinu prava i jamčiti poštovanje ljudskih prava. Komisija bi trebala osigurati javno dostupnu ocjenu⁽¹⁾ ispunjavanja ovog preduvjeta te bi ga trebala pratiti za vrijeme trajanja isplate makrofinancijske pomoći. Ova bi se točka trebala primjenjivati u skladu s Odlukom o uspostavi organizacije i funkcioniranja EEAS-a.
- (b) Makrofinancijska pomoć trebala bi biti uvjetovana ugovorom o zajmu između MMF-a i između zemlje ili teritorija koji ispunjavaju uvjete, koji nije preventivan i koji ispunjava sljedeće uvjete:
- cilj ugovora usklađen je sa svrhom u koju je odobrena makrofinancijska pomoć, u prvom redu ublažavanju kratkoročnih poteškoća s platnom bilancom.
 - provedba snažnih mjera na području prilagodbe koje su usklađene s ciljem makrofinancijske pomoći, kao što je utvrđeno točkom 1. podtočkom (a).
- (c) Isplata pomoći trebala bi biti uvjetovana dugoročno uspješnom provedbom političkog programa poduprtog iz MMF-a i ispunjavanjem preduvjeta iz podtočke (a) ove točke. Također bi trebala biti uvjetovana provedbom, u određenom vremenskom okviru, niza jasno definiranih mjera ekonomske politike usmjerenih na strukturne reforme i zdrave javne financije, koje bi proizišle iz dogovora Komisije i korisnika te bi bile utvrđene Memorandumom o razumijevanju.
- (d) U cilju zaštite financijskih interesa Unije te unapređenja upravljanja u korisnicima, Memorandum o razumijevanju trebao bi sadržavati mjere usmjerene na jačanje učinkovitosti, transparentnosti i odgovornosti sustava upravljanja javnim financijama.
- (e) Pri oblikovanju mjera politika također bi trebalo u obzir uzeti napredak na području uzajamnog otvaranja tržišta, razvoja uređene i poštene trgovine te ostalih prioriteta u kontekstu vanjske politike Unije.
- (f) Mjere politika morale bi biti usklađene s postojećim sporazumima o partnerstvu, sporazumima o suradnji ili sporazumima o pridruživanju sklopljenima između Unije i korisnika, kao i s programima makroekonomske prilagodbe i strukturnih reformi koje korisnik provodi uz potporu MMF-a.

7. Postupak

- (a) Država ili teritorij koji traže da im se odobri makrofinancijska pomoć trebale bi podnijeti pisani zahtjev Komisiji. Komisija bi trebala provjeriti jesu li ispunjeni uvjeti iz točaka 1., 2., 4. i 6. i, po potrebi, Europskom parlamentu i Vijeću podnijeti prijedlog odluke.
- (b) U odluci o odobrenju zajma trebao bi biti utvrđen iznos, najduži prosječni rok dospijea i najveći mogući broj obročnih isplata makrofinancijske pomoći. Ako odluka uključuje element bespovratnih sredstava, trebalo bi također utvrditi njegov iznos i najveći mogući broj obročnih isplata. Uz odluku o odobrenju bespovratnih sredstava trebalo bi biti priloženo obrazloženje dodjele bespovratnih sredstava (ili elementa bespovratnih sredstava). U oba slučaja trebalo bi utvrditi i razdoblje u kojem je moguće koristiti makrofinancijsku pomoć. To razdoblje u pravilu ne bi smjelo biti duže od tri godine. Prilikom podnošenja prijedloga nove odluke o dodjeli makrofinancijske pomoći, Komisija bi trebala dostaviti podatke iz točke 12. podtočke (c).

⁽¹⁾ Ocjena će se temeljiti na godišnjem izvješću o ljudskim pravima i demokraciji u svijetu, predviđenom strateškim okvirom EU-a i akcijskim planom za ljudska prava i demokraciju (Zaključci Europskog vijeća o ljudskim pravima i demokraciji, 25. lipnja 2012.).

- (c) Nakon usvajanja odluke o dodjeli makrofinancijske pomoći, Komisija bi se, u skladu sa savjetodavnim postupkom, za pomoć koja iznosi 90 milijuna EUR ili manje te, sukladno s postupkom ispitivanja, za pomoć veću od 90 milijuna EUR, trebala dogovoriti s korisnikom, u Memorandumu o razumijevanju o mjerama politika iz točke 6. podtočaka (c), (d), (e) i (f).
- (d) Nakon usvajanja odluke o dodjeli makrofinancijske pomoći, Komisija bi se trebala dogovoriti s korisnikom o financijskim detaljima pomoći. Financijski bi uvjeti trebali biti utvrđeni ugovorom o bespovratnoj pomoći ili ugovorom o zajmu.
- (e) Komisija bi trebala obavijestiti Europski parlament i Vijeće o razvoju događaja u vezi s pomoći namijenjenoj određenoj zemlji, uključujući isplatu sredstava, i na vrijeme tim institucijama dostaviti relevantne dokumente.

8. Provedba i financijsko upravljanje

- (a) Komisija bi trebala dodjeljivati makrofinancijsku pomoć u skladu s financijskim pravilima Unije.
- (b) Provedbom makrofinancijske pomoći trebalo bi upravljati izravno i centralizirano.
- (c) Proračunske obveze trebale bi se preuzimati na temelju odluka koje, u skladu s ovom točkom, donosi Komisija. Ako isplata makrofinancijske pomoći potraje nekoliko financijskih godina, proračunske obveze koje proizlaze iz te pomoći mogu se razdijeliti na godišnje obročne isplate.

9. Oblici pomoći

- (a) Makrofinancijska pomoć trebala bi se isplaćivati središnjoj banci korisnika.
- (b) Makrofinancijska pomoć trebala bi se isplaćivati u sukcesivnim obrocima, a uvjetovana je ispunjenjem preduvjeta iz točke 6. podtočke (a) i uvjeta iz točke 6. podtočaka (b) i (c).
- (c) Komisija bi, u pravilnim vremenskim razmacima, trebala provjeravati ispunjavaju li se i dalje uvjeti iz točke 6. podtočaka (b) i (c).
- (d) Ako preduvjeti iz točke 6. podtočke (a) i uvjeti iz točke 6. podtočaka (b) i (c) nisu ispunjeni, Komisija može privremeno suspendirati ili ukinuti isplatu makrofinancijske pomoći. U takvim bi slučajevima o razlozima suspenzije ili ukidanja trebala obavijestiti Europski parlament i Vijeće.

10. Mjere potpore

Proračunska sredstva Unije mogu biti upotrijebljena za pokriće izdataka neophodnih za provedbu makrofinancijske pomoći.

11. Zaštita financijskih interesa Unije

- (a) Svi sporazumi koji proizlaze iz odluke o dodjeli pomoći određenoj zemlji trebali bi sadržavati odredbe koje nalažu korisnicima da redovito provjeravaju koriste li se financijska sredstva odobrena iz proračuna Unije ispravno, da poduzimaju primjerene mjere kako bi spriječili nepravilnosti i prijevare, te da, po potrebi, poduzimaju pravne radnje u cilju povrata svih zloupotrijebljenih sredstava isplaćenih na temelju odluke o dodjeli pomoći za određenu zemlju.
- (b) Svi sporazumi koji proizlaze iz odluke o dodjeli pomoći za određenu zemlju trebali bi sadržavati odredbe kojima se, u skladu s relevantnim pravom Unije, osigurava zaštita financijskih interesa Unije, u prvom redu od prijave, korupcije i ostalih nepravilnosti.
- (c) Memorandumom o razumijevanju iz točke 6. podtočke (c) trebalo bi izričito ovlastiti Komisiju i Revizorski sud za provođenje revizija za vrijeme i nakon isteka razdoblja u kojem je moguće koristiti makrofinancijsku pomoć, uključujući revizije dokumenata i revizije na terenu, kao što je operativno ocjenjivanje. Memorandumom bi također trebalo izričito ovlastiti Komisiju ili njezine predstavnike za provođenje provjera inspekcija na terenu.

- (d) Tijekom provedbe makrofinancijske pomoći Komisija bi, primjenom operativnog ocjenjivanja, trebala pratiti kvalitetu financijskih propisa zemlje korisnice, administrativnih postupaka te mehanizama unutarnje i vanjske kontrole, koji su povezani s tom pomoći.
- (e) Svi sporazumi koji proizlaze iz odluke o dodjeli pomoći određenoj zemlji trebali bi sadržavati odredbe kojima se osigurava da Unija ima pravo na povrat punog iznosa bespovratnih iznosa i/ili na prijevremenu otplatu zajma ako se, u vezi s upravljanjem makrofinancijskom pomoći, utvrdi da je korisnik sudjelovao u bilo kakvoj radnji koja uključuje prijevaru ili korupciju ili u nekoj drugoj protuzakonitoj aktivnosti štetnoj za financijske interese Unije.

12. Godišnje izvješće

- (a) Komisija bi trebala ispitati napredak ostvaren u provedbi makrofinancijske pomoći te podnijeti godišnje izvješće Europskom parlamentu i Vijeću do 30. lipnja svake godine.
- (b) Godišnjim bi se izvješćem trebalo ocjenjivati gospodarsku situaciju i izgled korisnika te napredak ostvaren provedbom mjera politika iz točke 6. podtočke (c).
- (c) Također bi trebalo pružiti ažurirane podatke o raspoloživim proračunskim sredstvima u vidu zajmova i bespovratnih sredstava, uzimajući u obzir djelovanja koja se predviđaju.

13. Evaluacija

- (a) Komisija bi trebala dostaviti izvješća o *ex-post* evaluaciji Europskom parlamentu i Vijeću, u kojima ocjenjuje rezultate i učinkovitost nedavno dovršenih poslova makrofinancijske pomoći te mjeru u kojoj su doprinijeli ostvarenju ciljeva pomoći.
 - (b) Komisija bi redovito, a najmanje svake četiri godine, trebala evaluirati dodjelu makrofinancijske pomoći te Europskom parlamentu i Vijeću dostaviti detaljan pregled makrofinancijske pomoći. Spomenutim evaluacijama trebalo bi se ustanoviti jesu li ostvareni ciljevi makrofinancijske pomoći, te ispunjavaju li se i dalje uvjeti za dodjelu makrofinancijske pomoći, uključujući prag utvrđen u točki 7. podtočke (c) te bi se trebalo omogućiti Komisiji da daje preporuke u cilju unaprjeđenja budućeg djelovanja. U svojoj evaluaciji, Komisija bi također trebala ocijeniti suradnju s europskim ili multilateralnim financijskim institucijama kada pružaju makrofinancijsku pomoć.
-